

Actuarieel Genootschap & Actuarieel Instituut

DE AOW EN DE TWEDE PIJLER PENSIOENEN

Woensdag 20 januari 2010

De heer drs. R.K. Sagoenie AAG, voorzitter van het Actuarieel Genootschap

De heer Ing. H.W.A.M. van den Bosch AAG, voorzitter van de werkgroep "AOW & Vergrijzing", van het AG.

INLEIDING

Deze notitie brengt de consequenties van de verandering van de AOW-leeftijd voor de pensioenen in de tweede pijler in beeld.

Daarbij is het van belang onderscheid te maken in een aantal begrippen:

- de AOW-leeftijd is de leeftijd waarop de AOW voor het eerst wordt uitgekeerd;
- de pensioenleeftijd is de leeftijd waarop het pensioen in de tweede pijler ingaat;
- de uittreedleeftijd is de leeftijd waarop het oorspronkelijke pensioenniveau (AOW en pensioen in de tweede pijler op 65 jaar) na de wijziging van de AOW-leeftijd en de pensioenleeftijd gehaald kan worden.

Onderstaand treft u aanbevelingen en conclusies aan van het Actuarieel Genootschap (AG). Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij naar ons eerder verschenen rapport.¹

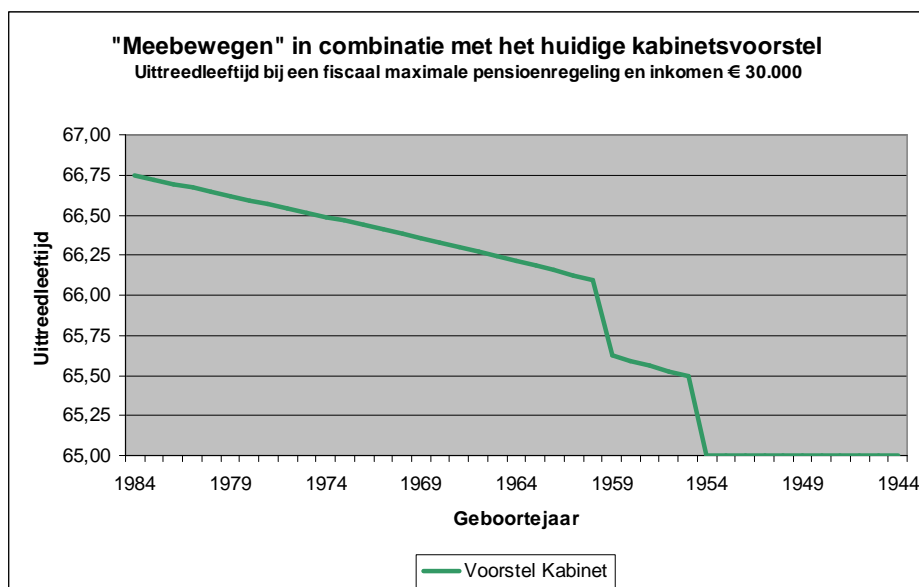
AANBEVELINGEN

1. Verhoog de pensioenleeftijd ineens naar 67 jaar

Het is aan te bevelen een wijziging van de pensioenleeftijd ten aanzien van de tweede pijler pensioenen ineens en voor iedereen op dezelfde manier door te voeren. Het AG heeft dit in een eerdere publicatie (rapport AOW in beweging) de denkrichting "meebewegen" genoemd.

- Overgangsmaatregelen bij de pensioenen in de tweede pijler compliceren de uitvoering en de communicatie en zijn daarmee onnodig kostenverhogend. Een begrijpelijke en goed communiceerbare aanpak is van cruciaal belang voor acceptatie. Die communicatie is temeer van belang omdat de afschaffing van de AOW-toeslag vanaf 2015 ook nog "in de pijplijn zit".
- Omdat de eerder opgebouwde aanspraken niet worden gewijzigd, zorgt een verhoging van de pensioenleeftijd voor de opbouw van aanspraken vanaf een bepaalde datum -in combinatie met een verhoging van de AOW-leeftijd naar 67 jaar - per saldo voor een vrij gelijkmatige verhoging van de uittreedleeftijd van 65 jaar naar 67 jaar. Het gekozen scenario voor de verhoging van de AOW-leeftijd is alleen bepalend voor de snelheid waarmee een uittreedleeftijd van 67 jaar wordt bereikt.

¹. De AOW in beweging, verhoging van de AOW-leeftijd en de gevolgen voor de pensioenen in de tweede pijler. AG&AI, Utrecht, 9 maart 2009.

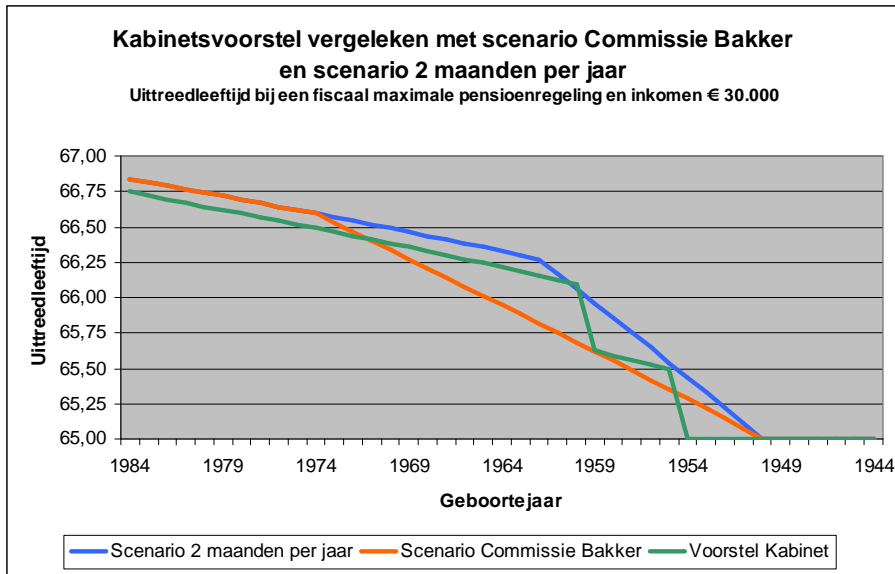
2. Neem voldoende tijd voor implementatie

Wijzigingen in de pensioenen in de tweede pijler door de invoering van een hogere AOW-leeftijd vergen veel tijd. Een overgangstermijn van minimaal 1,5 jaar is noodzakelijk. Het AG pleit voor een termijn van 5 jaar. Die periode is nodig om de uitvoering en de communicatie van de nieuwe pensioenen op een correcte manier te laten plaatsvinden. Het huidige kabinetsvoorstel waarbij de pensioenleeftijd per 1 januari 2020 ineens wordt verhoogd van 65 naar 67 jaar, voldoet hieraan.

CONCLUSIES

1. Het tempo van invoering van verhoging van de AOW-leeftijd heeft effect op de uittreedleeftijd

Hoewel het kabinet zijn keuze heeft gemaakt is er nog discussie over het te hanteren tempo bij de maatregelen. Eerder adviseerde de commissie Bakker een meer geleidelijke overgang te hanteren. Dat voorstel levert ongeveer dezelfde effecten ten aanzien van de uittreedleeftijd op als het huidige voorstel van het kabinet waarbij de AOW-leeftijd in 2020 naar 66 jaar gaat en in 2025 naar 67 jaar. De verhoging van de pensioenleeftijd naar 67 jaar gebeurt in dit scenario 4 jaar eerder dan in het voorstel van het kabinet. Het verschil zit verder vooral in een meer geleidelijke overgang van de uittreedleeftijd bij het scenario van de Commissie Bakker. Een sneller invoeringstempo van bijvoorbeeld 2 maanden per jaar leidt tot een snellere stijging van de uittreedleeftijd dan het huidige voorstel van het kabinet.

2. De hoogte van het inkomen heeft effect op de uittreedleeftijd

De verhoging van de AOW-leeftijd heeft verschillende effecten voor de diverse inkomensgroepen. In het voorstel van het kabinet zal voor alle inkomensgroepen pas als alle huidige werknemers die nog aanspraken op pensioen vanaf 65 hebben opgebouwd met pensioen zijn, dus pas rond 2065, een uittreedleeftijd van 67 jaar bereikt worden. Tot dat moment heeft de verhoging van de AOW-leeftijd voor hogere inkomens minder effect op de uittreedleeftijd dan voor lagere inkomens. Dit blijkt ook uit de kleinere sprongen van de uittreedleeftijd in 2020 en 2025 in de navolgende grafiek.

